

Versterkermodeling anno 2017

Het nieuwe model

Voor veel gitaristen is er niets mooiers dan het geluid en de feel van een echte buizenversterker. Toch gebruiken veel topgitaristen tegenwoordig alleen nog maar high-end digitale modelingversterkers. Waarom? We vragen het een aantal professionals... tekst David Mead foto's Joseph Branston & Olly Curtis

Het idee van een fantastisch gitaargeluid dat uit een doosje met microchips komt, is niet bepaald nieuw. Kun je je de Tom Scholz Rockman hoofdtelefoonversterkers uit de jaren tachtig nog herinneren? Voor het eerst konden gitaristen hun gitaar aansluiten en een geweldig, geproduceerd rockgeluid op hun hoofdtelefoon krijgen. Natuurlijk had het systeem zijn beperkingen, maar voor die tijd was het best indrukwekkend.

Maar dat waren de jaren tachtig. Het concept is doorontwikkeld en vandaag de dag gebruiken veel gitaristen het op de professionele podia, dankzij de opkomst van een nieuwe generatie digitale modeling- en profilingversterkers zoals de Kemper Profiler, Fractal Audio Systems Axe-FX en de Line 6 Helix. Veel puristen gruwen van het idee dat ze hun buizenversterker en hun verzameling analoge pedalen aan de kant zouden moeten doen. In hun hart verzetten ze zich tegen deze ontwikkeling en hun oren zijn van mening dat er niets boven dat rijke geluid van een analoge versterker gaat. Modelingversterkers worden echter steeds authentieker op het

gebied van geluid en feel, en het idee dat je een apparaat kunt bezitten dat honderden natuurgetrouwe geluiden van klassieke versterkers kan oproepen wordt steeds aantrekkelijker. Heeft de modelingversterker de boel al overgenomen?

De fabrikant

We beginnen met de wetenschappelijke kant. Hoe werken deze apparaten nou precies? We namen contact op met Chris Chase van Fractal, Kempers Christoph Kemper en Marcus Ryle van Line 6 en vroegen hen om een uitleg voor leken. "Bij modeling proberen we, met wisselend succes, het non-lineaire gedrag van buizenversterkers na te bootsen door gebruik te maken van wiskundige modellen en computeralgoritmes", vertelt Chris Chase.

Wat is het verschil tussen 'modeling' en 'profiling'? Christoph Kemper legt uit: "Profiling is een soort geautomatiseerde modeling, waarbij een zeer complex basismodel van een standaard gitaarversterker wordt aangevuld met instellingen die uiteindelijk een specifiek versterkermodel opleveren. Het interessante hiervan is dat je met profi-

ling een vrijwel eindeloze hoeveelheid versterkergeluiden kunt produceren."

Wat heeft de toekomst in petto voor gitaristen, nu de technologie zich blijft ontwikkelen? "Buizen zullen uiteindelijk bijna overbodig worden", meent Chris Chase. "De technologie van microcomputers blijft vooruitgaan en de accurate, de mogelijkheden, het stroomverbruik en andere factoren zullen zo sterk verbeteren dat buizenversterkers in economisch opzicht uiteindelijk simpelweg niet meer (*tegen modelingversterkers*) op kunnen."

Christoph Kemper voegt daar iets minder dramatisch aan toe: "Digitale gitaarversterkers zijn altijd gemakkelijker en flexibeler in gebruik geweest dan buizenversterkers. Het is pas vrij recent dat ook de geluidskwaliteit vrijwel gelijk is geworden aan die van buizenversterkers. Een aantal professionele gebruikers zegt dat hun gitaargeluid live op het podium enorm is verbeterd sinds ze onze profilingversterker gebruiken."

Marcus Ryle voegt daaraan toe: "Wij vinden het heel interessant om te zien dat sommige professionele gitaristen niet meer alleen een grote verzameling klassieke versterker- en effectmodellen tot hun beschikking willen hebben,

>>

De Axe-FX van Fractal Audio Systems heeft al een heleboel updates gehad. De nieuwste versie is de Axe-FX II XL+

>> maar dat ze ook aan het onderzoeken zijn hoe ze zowel klassieke als moderne modellen kunnen gebruiken om nieuwe geluiden te creëren die nog niemand gehoord heeft.”

De professionele gitarist

Tot zover de mening van de fabrikanten - hoe zit het met de professionele gitaristen die vandaag de dag modeling- en profilingversterkers bij hun werk gebruiken? Guthrie Govan lijkt zich net zo thuis te voelen bij een Kemper of Axe-FX als bij zijn Victory buizenversterkers. We vroegen hem naar de voordelen en nadelen van het gebruik van modeling.

“Over het algemeen zit het grootste voordeel voor mij in de combinatie van veelzijdigheid en draagbaarheid”, zegt hij. “Met een enkele modelingversterker kun je allerlei verschillende versterkers, luidsprekerkasten en effecten nabootsen en dat is natuurlijk een voordeel als je veel geluidsmogelijkheden nodig hebt.”

Dit jaar gaat Guthrie op tour met componist Hans Zimmer en een compleet orkest - en voor deze job is een Kemper Profiler van onschatbare waarde. “Bij zo iets als deze tour met Hans

Zimmer is elk nummer op de setlijst afkomstig van een andere filmsoundtrack. Als je voor dat hele optreden al die verschillende geluiden uit een normale versterker-setup zou moeten halen, zou dat op een frustrerend compromis uitlopen. Ik vind het ook heel fijn dat je het geluid van een overstuurd eindtrap op elk volume kunt realiseren. Er zitten bijna tachtig mensen op het Hans Zimmer-podium en sommigen spelen op gevoelige orkestinstrumenten. Een keiharde stack van 100 watt is misschien leuk voor mij, maar met zo’n set-up krijg je onvermijdelijk overspraak op de microfoons van de andere muzikanten. En daar wordt ook de geluidsmen allesbehalve blij van.”

Als het gesprek op Guthries werk met zijn band The Aristocrats komt, wordt het echter een ander verhaal. “Voor zo iets als een optreden met The Aristocrats sta ik heel graag naast een echte versterker. Ik denk dat ik door die energie echt een beetje anders ga spelen, terwijl de Kemper er echt aan bijdraagt dat ik beter presteer binnen de context van de Hans Zimmer show. Ik probeer het niet te zien als een wedstrijd tussen de oude en de nieuwe technologie, want geen van beide gaat volgens mij snel verdwijnen. Elk heeft zijn sterke

en zwakke punten, dus ik probeer gewoon om voor de oplossing te gaan die het best bij een specifieke situatie past.”

Paul Gilbert staat bekend om zijn ruige rockgeluiden, maar ook hij zag recentelijk het voordeel in van een modelingversterker in zijn studio. “Ik gebruik nu ongeveer een jaar een Kemper Profiler in mijn studio”, vertelt hij. “Ik ben er blij mee want hij klinkt goed en door de fysieke layout van de regelaars kan ik gemakkelijk dingen aanpassen die ik gebruik, terwijl ik de zaken die ik niet nodig heb gewoon kan negeren. Het apparaat ziet er gewoon cool uit en de regelaars werken intuïtief. Het scherm is groot genoeg, dus ik hoef niet op zoek te gaan naar mijn leesbril om het te kunnen aflezen. Meestal hoef ik niet eens op het scherm te kijken want ik bedien hem net zo als een versterker. Ik heb een A/B-test gedaan waarbij ik een direct gitaargeluid opnam. Dat gitaarspoor heb ik gere-ampt met mijn echte versterker met een microfoon en met de profileversie van de Kemper. Als ik al verschil hoorde, klonk de Kemper net iets beter. Dat trok me over de streep.”

En hoe zit het met live optredens? “Ik heb de Kemper live nog niet geprobeerd. Ik moet eerst een MIDI-controller vinden met meer ruimte tussen de voetschakelaars want ik heb grote voeten en daardoor is de normale controller niet geschikt voor mij. Ik zou twee schakelaars tegelijk intrappen”, grijnst hij.

De doorgewinterde sessiegitarist Chris Spedding maakt live wel gebruik van modeling. We vragen hem welke voordelen dat heeft.

“Ik kocht mijn Kemper voor de aankomende tour met Bryan Ferry. Het is de moderne manier om een perfect livegeluid te krijgen - de luide gitaarversterker verdwijnt van het podium. De front-of-house geluidsmannen van tegenwoordig zijn niet dol op het volume van een ouderwetse gitaarversterker. Ik merkte dat voor het eerst tijdens de tour met War Of The Worlds in 2005. Ze hadden een groot strijkersensemble en met al die openstaande microfoons wil je er geen luide gitaar bij hebben.”

Jakko Jakszyk van King Crimson voegt toe: “Ik heb tijdens drie Crimson-tours een Kemper gebruikt. Bij ons staan er drie drummers vooraan op het podium, dus ik kan geen top met luid-

sprekerkast gebruiken want dat geluid zou gelijk opgepikt worden door drie sets overheadmicrofoons! Met de Kemper kon ik authentieke versterkermodellen gebruiken zonder dat ik volume en kasten nodig had. Tussen het toeren door ben ik een dag bezig geweest met het uitproberen van verschillende combinaties van versterkers en luidsprekers. Als je dan op het laatst een A/B-vergelijking doet tussen het origineel en de modelingversie valt je mond open van verbazing. Momenteel ben ik bezig met de Helix van Line 6, die ook heel bijzonder is. Het is een stevig apparaat dat heel intuïtief werkt en de Helix heeft een hele stijlvolle effectsectie. Ik kan me moeilijk voorstellen dat ik hier na nog terug zal keren naar een standaard set-up met een versterker en een kast”, lacht hij. Hij vervolgt: “In het

begin was ik sceptisch, maar inmiddels ben ik overtuigd.”

Maar niet iedereen denkt er zo over. Milton McDonald, gitarist van ELO, vat de misvattingen samen die veel gitaristen hebben over het verwerpen van het bewezen geluid en karakter van een betrouwbare buizenversterker ten faveure van een modelingamp.

“Natuurlijk zie ik best in dat modelingversterkers enorm prettig en praktisch in het gebruik zijn en dat ze een vrijwel oneindige variatie in geluiden te bieden hebben”, zegt hij. “Maar de purist in mij verzet zich ertegen! Ik ben van mening dat het geluid van een gitarist zijn of haar unieke stem is. Met een oneindige hoeveelheid versterkermodellen tot je beschikking kom je al snel in een zwart gat terecht waar je nooit meer uitkomt. Ik kijk niet uit naar het moment waarop

we bij een repetitie onze preset-‘rig’ op een usb-stick overhandigd krijgen!”

De coverbandgitarist

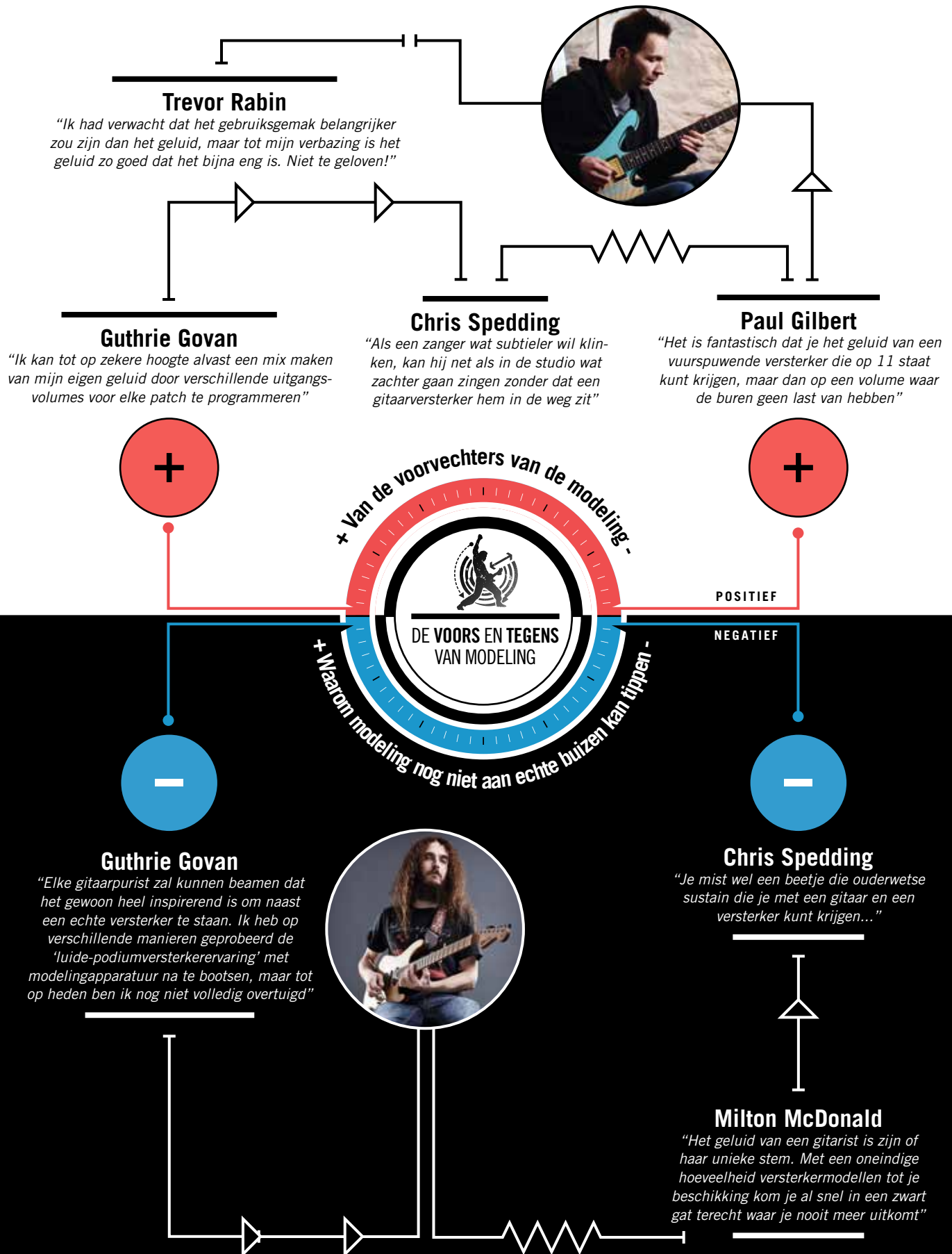
Tot nu toe zijn in dit artikel vooral professionele gitaristen aan het woord geweest over de voordelen van modeling. Zij hebben specifieke behoeften die te maken hebben met het optreden in grote zalen. Maar hoe zit het met de ‘gemiddelde’ gitarist die in kroegen en clubs speelt? Er zullen tenslotte maar weinig gitaristen onder ons zijn die altijd in enorme zalen optreden. Veel lezers kunnen zich waarschijnlijk beter identificeren met de ervaringen van Richard Fay, een lezer van ons Britse collegatijdschrift *Guitarist*. Hij vertelt dat hij inmiddels altijd zijn Kemper gebruikt voor zijn coverband. Waarom is dat?

De Kemper Profiler op de foto zit in een prachtige custombehuizing van Zilla

>>

>>

Modelingversterkers zoals de Line 6 Helix hebben meer te bieden dan alleen simulaties van populaire geluiden

“Ik ben overgestapt op Kemper nadat ik jarenlang buizenversterkers gebruikt heb. Als laatste had ik een Diezel, waar ik dol op was - deze versterker is veel veelzijdiger dan je zou denken. Maar die buizenamps waren zo zwaar en ik ging telkens door mijn rug. Dus ongeveer achttien maanden geleden stapte ik over op Kemper. Volgens mij is dit de eerste modelingversterker die *bijna* net zo aanvoelt als een buizenversterker. Het is niet helemaal hetzelfde, maar het komt dicht genoeg in de buurt.”

Denkt hij er nog wel eens over om toch weer buizenversterkers te gaan gebruiken? “Nee”, peinst hij. “Maar ik denk ook niet dat ik de Kemper ooit gewoon op de PA zal aansluiten en dan zal kunnen spelen zonder luidsprekerkast op het podium. Een heleboel mensen die er niet mee overweg kunnen, proberen volgens mij gelijk over te stappen op in-ears of monitors. Voor mij zou dat een te grote overgang zijn. En zo lang je de juiste profielen kiest, kan de Kemper volgens mij nog steeds heel warm en dik klinken. Als je op een goede avond een prachtig zingende buizenversterker achter je hebt staan, geniet je daar waarschijnlijk het meest van. Maar er zijn ook dagen waarop het een beetje koud is en een buizenversterker juist niet zo goed werkt. Een

Kemper is heel consistent. We zijn maar een coverband die in kroegen en op bruiloften speelt, maar ik sluit een uitgang van mijn Kemper met een versterkt signaal aan op een luidsprekerkast die op het podium staat, zonder luidsprekersimulatie. Daarnaast heb ik de Kemper stereo op het mengpaneel aangesloten, mét luidsprekersimulatie. Dan krijg je net wat meer spreiding van het geluid. Volgens mij is het geluid achterin (*de ruimte*) er een stuk beter door geworden omdat het niet meer alleen van één plek op het podium komt. Voor het volume waarmee ik speel zou ik normaal nooit de hele tijd een microfoon voor mijn versterker gebruiken, maar ik denk dat je op deze manier gemakkelijker een goed geluid kunt krijgen voor optredens.”

Conclusie

Na een rondvraag op de redactie concluderen we dat we een pragmatische kijk hebben op modelingversterkers. Neville Marten, Gitarist-auteur sinds jaar en dag, is een typisch voorbeeld van een gitarist die de nieuwe mogelijkheden heeft omarmd en voor wie het gewoon een kwestie is van 'het juiste gereedschap voor de klus'. Tijdens zijn tour met rock

'n' roll-legende Marty Wilde gebruikt hij een Helix voor zijn consistentie, draagbaarheid en gebruiksgemak - en hij krijgt vaak complimenten over zijn geluid. Eerder gebruikte hij een Matchless versterker, maar hij geeft zonder problemen toe dat hij voor sommige optredens liever een kleine Tweed Deluxe met een King Of Tone overdrive gebruikt. En dat is meteen de kern van dit artikel. Als je speelt, ontstaat er een soort feedbackloop tussen je oren, je hart en je vingers en dat is iets magisch. Voor sommige gitaristen klinkt een doorleefde buizenversterker met een aantal analoge pedalen naar keuze levendiger, dynamischer en genuanceerder dan welke modelingversterker dan ook. Het bestaan van modeling doet niets af aan de persoonlijke waarheid die ten grondslag ligt aan deze visie. Maar we kunnen niet om al die professionele gitaristen heen die met modeling zulke consequent goede en toegankelijke resultaten boeken. Hierdoor kunnen ze zich volledig op het spelen concentreren en ook dat is een manier om tot goede muziek te komen. Gelukkig wordt niemand gedwongen om partij te kiezen in deze discussie. De beroemde uitspraak van Donald 'Duck' Dunn is hier van toepassing: “*If the shit fits, wear it.*” 🎸